

N:o 46.

Af Herr G. Sälling: Med förslag till förändrad lydelse af 30 § Konkurslagen.

Genom den nya utsökningslagen af den 10 Augusti 1877 skedde en förändring i utsökningsväsendet, så att det erhöi en mildare form; den blef mera mänsklig och human än förr. Den äldre lagen var föråldrad och ansågs vara allt för hård samt omild, emedan den tillät att en gäldenär kunde beröfvas det allra nödvändigaste af hvad han egde, han månne befinna sig i hvilken ömmande belägenhet som helst; derföre beslöto både Riksdagen och Kongl. Maj:t nödiga förändringar uti densamma.

Uti berörde nya utsökningslag har Sveriges mindre bemedlade invånare erhållit skydd, nemligen de som befinnas eller komma i den belägenhet att deras tillgångar äro otillräckliga för att kunna till fullo liqvidera sina iråkade skulder, ity att densamma stadgar, det en gäldenär icke kan eller får beröfvas det nödvändigaste af sina tillgångar, och det viktigaste för honom är att hans arbetsredskap till en del icke får honom afhändas, emedan han eger rättighet att behålla deraf till ett värde af 75 kr. eller ock annan lösegendom till enahanda belopp; enär förenämnde lag stadgar i 65 §, nemligen: "Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn. Saknas utväg till nödortfigt uppehälle, då skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en månad tarfvas, så ock nödiga arbetsredskap eller andra lösören, dock ej öfver ett värde af 75 kronor."

Jemföres detta stadgande i utsökningslagen med nu gällande konkurslag af den 18 Sept. 1862, finner man att utsökningslagen för den mindre bemedlade gäldenären är mycket fördelaktigare emot hvad konkurslagen är, i de fall då gäldenären blifver i konkurs försatt. Det heter nemligen i 30 § Konkurslagen:

“Gäldenären njute, der han sig ej annorledes försörja kan, af konkursboet nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn under två månader från den dag offentlig stämning gifven är;” etc.

Antages nu att den som blifvit försatt i konkurs är en arbetare, hvilken anses genom sitt arbete kunna försörja sig och sin familj, då får denne i vanliga och flesta fall ej något understöd från konkursboet, emedan Konkurslagen på visst sätt alternativt bestämmer, att gäldenären bör åtnjuta, “*der han sig ej annorledes försörja kan*”; den skall i sådant fall “*tillgodonjuta från konkursboet nödigt underhåll för tvenne månader*”, men något undantag af ounbärlig arbetsredskap eller lösegendom för sina framtida behof får en sådan gäldenär icke åtnjuta.

Samma förhållande drabbar ock en sådan gäldenär, om han är handtvverkare; för honom tillgår det på samma sätt, visserligen kan han få begagna den arbetsredskap, hvarmed han drifvit sitt yrke, till dess konkursförvaltningen hunnit afyttra densamma; men när detta en gång har skett, på hvilket sätt skall en sådan gäldenär sedan kunna försörja sig och sin familj, enär han då har blifvit beröfvad det nödvändigaste, som han behöfver för sin utkomst, nemligen sin arbetsredskap och af fruktan för efterkraf svårligen kan eller vågar anskaffa sådan ånyo?

Af hvad jag nu har anfört, så synes det uppenbarligen att Utsökningslagen och Konkurslagen icke stå i öfverensstämmelse med hvarandra, då den förra för gäldenären är mensklig och mild, men genom den senare han deremot är underkastad en mera godtycklig behandling; allt är då beroende på huruvida borgenärerne äro ömsinnade emot gäldenären, han måste med deras görande och låtande finna sig nödsakad att vara nöjd. Fall har ock inträffat, då fordringsägaren hellre försatt gäldenären i konkurs än att genom utmätning utsöka sin fordran, emedan i förra fallet alla hans tillgångar kunna tagas, hvilket genom utmätningssätgården icke får ske.

Efter mitt förmenande bör en rättelse härutinnan ske, så att Konkurslagen kommer i likstämmighet med Utsökningslagen; jag anser icke att 30 § i Konkurslagen i sin helhet bör upphävas, men att första meningen i nämnde §, nemligen: “gäldenären njute, der han sig ej annorledes försörja kan” borde förändras på det sätt att: gäldenären njute af konkursboet nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn under tvenne månader från den dag offentlig stämning gifven är. Men är konkursboet ringa och utväg saknas till nödtorftigt uppehälle, då skall af det förråd som i boet finnes undantagas hvad till underhåll för en månad tarivas, så ock nödiga arbetsredskap eller andra lösören, dock ej öfver ett värde af sjutiofem kronor; kan ej inom nämnda tid bouppteckning med ed fästas, etc.

Med stöd af hvad jag sålunda anfört vågar jag vördsamt föreslå och hemställa, att Riksdagen måtte för sin del besluta en sådan förändring af 30 § Konkurslagen, att den måtte erhålla följande lydelse:

Att gäldenär njute af konkursboet nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn under tvenne månader från den dag offentlig stämning gifven är. Men är konkursboet ringa och utväg saknas till nödortfigt uppehälle, då skall af det förråd som i boet finnes undantagas hvad till underhåll för en månad tarivas, så ock nödiga arbetsredskap eller andra lösören, dock ej öfver ett värde af sjuttiofem kronor; kan ej inom nämnda tid bouppteckningen med ed fästas, etc. (lika med paragrafens nuvarande innehåll).

Om Lag-Utskottet, dit denna motion torde remitteras, icke anser denna formulering af paragrafen vara lämplig, så anhålles, att Utskottet måtte förändra densamma efter sin åsigt i ofvanstående syfte.

Stockholm den 28 Januari 1882.

G. Sälling.

N:o 47.

Af Herr **A. F. Pettersson** i Sibbarp: Med förslag till förändrad lydelse af Kongl. Förordningen den 14 April 1866 angående arfsrätt för oäkta barn.

Då jag härmed förnyar min vid sistlidet års riksdag i Andra Kammaren väckta motion (N:o 81) om ändring af Kongl. Förordningen den 14 April 1866 angående arfsrätt för oäkta barn, så har jag fortfarande, i motsats till förra årets Lag-Utskott, den uppfattning att rätta grunden, på hvilken såväl det äkta som det oäkta barnets arfsrätt efter modren bör hvila, är blodsbandet, är födseln allena, och ej på en moders af särskilda förhållanden alstrade vilja, stödd på Kongl.